

Рівненський державний гуманітарний університет
Художньо-педагогічний факультет
Кафедра хореографії

УДК 793.31:378.016(07)
Ш 37

Завдання для самостійної роботи з дисципліни «Методика викладання народно-сценічного танцю» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня / Уклад. О.Ю. Шевчук, І.П. Легка. – Рівне: РДГУ, 2026. – 54 с.

**ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ З
ДИСЦИПЛІНИ
«Методика викладання
народно-сценічного танцю»**

ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
ДРУГОГО (МАГІСТЕРСЬКОГО) РІВНЯ

Укладачі:

Шевчук О.Ю. старший викладач кафедри хореографії
РДГУ

Легка І.П. старший викладач кафедри хореографії
РДГУ

Рецензенти:

Манелюк Е.В. Заслужений діяч мистецтв України,
доцент кафедри хореографії РДГУ

*Методичні рекомендації затверджено на засіданні
кафедри хореографії
(протокол № 1 від 12 січня 2026 р.)*

*Рекомендовано до друку радою НМК
художньо-педагогічного факультету РДГУ
(протокол № 1 від 27 січня 2026 р.)*

Зміст

1. Пояснювальна записка	5
2. Перелік тем до самостійної роботи	7
3. Розподіл балів за виконання завдань самостійної роботи	8
4. Форма звітності завдань самостійної роботи	11
5. Організація самостійної роботи	13
Тема 1. Аналіз основних історичних етапів становлення народної хореографії та їхнього впливу на формування сучасної народно-сценічної лексики й художніх підходів	13
Тема 2. Порівняльний аналіз національно-стильових рис народного танцю різних культур та їхній вплив на формування сучасної народно-сценічної лексики ...	15
Тема 3. Принципи художньої трансформації фольклорного танцю у сценічну форму: аналіз прийомів та авторських підходів	18
Тема 4. Роль характерного танцю в оперно-балетних виставах та його вплив на розвиток сценічної народної хореографії	20
Тема 5. Створення власного авторського уроку народно-сценічного танцю з використанням сучасних педагогічних підходів	23
Тема 6. Вплив музичного супроводу на техніку, манеру та образність народно-сценічного танцю	25

Тема 7. Регіональні особливості українського народного танцю: характеристика, манера та відмінності у сценічній інтерпретації	27
Тема 8. Внесок видатних хореографів народного танцю у розвиток світової народно-сценічної культури ..	30
Тема 9. Психофізіологічні механізми розвитку техніки народно-сценічного екзерсису	33
Тема 10. Біомеханічні особливості виконання стрибкових елементів у народно-сценічному танці	35
Тема 11. Порівняльний аналіз техніки фламенко та іспанського академічного характерного танцю	37
Тема 12. Стильові домінанти польського характерного танцю: історичні витоки та сучасні сценічні інтерпретації	38
Тема 13. Особливості сценічної інтерпретації ромського танцю як репрезентації культурної ідентичності	40
6. Рекомендації щодо перегляду відео зразків	42
7. Рекомендована література	43

Пояснювальна записка

до завдань самостійної роботи здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти

Самостійна робота здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти є невід'ємною складовою освітнього процесу та спрямована на формування і розвиток загальних і фахових компетентностей, визначених освітньо-професійною програмою, а також на досягнення програмних результатів навчання відповідно до вимог стандартів вищої освіти.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК5. Здатність забезпечувати високу якість організації, планування та реалізації навчального і виховного процесу в сфері хореографічного мистецтва в закладах вищої освіти.

СК11. Здатність створювати хореографічну складову в різних мистецько-видовищних формах.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПР2. Адаптуватися та діяти в новій ситуації, пов'язаній з роботою за фахом, генерувати нові ідеї, задля вирішення проблемних ситуацій.

ПР9. Володіти усними та письмовими навичками художньо-критичного осмислення явищ хореографічної культури сучасності в контексті загальнономистецького поступу.

ПР15. Визначати місце та роль хореографічної складової в контексті різножанрового художнього проекту як одного із засобів реалізації творчої ідеї, використовуючи традиційні та альтернативні хореографічні техніки, комплексні прийоми, залучаючи суміжні види мистецтв.

Робочою програмою навчальної дисципліни «Методика викладання народно-сценічного танцю» для здобувачів другого (магістерського) рівня за спеціальністю В6 Перформативні мистецтва, спеціалізацією В6.03 Хореографічне мистецтво передбачено 60 год. самостійної роботи студента.

Завдання самостійної роботи орієнтовані на поглиблене опрацювання теоретичних і практичних аспектів народно-сценічної хореографії, аналіз історичних, стильових,

виконавських та педагогічних підходів, а також на формування здатності здобувачів здійснювати критичне осмислення мистецьких явищ, застосовувати міждисциплінарні знання та використовувати результати аналізу у професійній хореографічній, педагогічній і науково-дослідній діяльності.

Зміст самостійної роботи побудований з урахуванням принципів студентоцентрованого навчання, академічної доброчесності та індивідуальної освітньої траєкторії здобувача. Запропоновані теми передбачають аналітичне, порівняльне та творчо-пошукове опрацювання матеріалу, що сприяє розвитку самостійності мислення, здатності до аргументованого висловлювання професійної позиції та формуванню навичок наукового аналізу.

Виконання завдань самостійної роботи забезпечує досягнення програмних результатів навчання, зокрема здатності аналізувати та інтерпретувати явища народно-сценічної хореографії в історичному, культурному й сучасному мистецькому контекстах; застосовувати теоретичні знання та методологічні підходи у практичній діяльності; розробляти та обґрунтовувати власні творчі й педагогічні рішення.

Форма звітності за результатами самостійної роботи (аналітична робота, презентація, порівняльний аналіз) забезпечують об'єктивне оцінювання досягнутих результатів навчання та відповідають принципам прозорості й справедливості оцінювання.

Застосування аналітичної роботи, як форми звітності, спрямоване на формування та перевірку таких результатів навчання магістрів як: здатність до критичного мислення та наукового аналізу; уміння самостійно працювати з джерелами та здійснювати їх інтерпретацію; здатність формулювати обґрунтовані висновки та професійні судження; розвиток дослідницьких і комунікативних компетентностей; дотримання принципів академічної доброчесності.

Таким чином, самостійна робота є важливим інструментом забезпечення якості освітнього процесу, сприяє формуванню професійної компетентності майбутніх фахівців у галузі хореографічного мистецтва.

Перелік тем до самостійної роботи

№ з/п	Назви тем	Кількість годин
1.	Аналіз основних історичних етапів становлення народної хореографії та їхнього впливу на формування сучасної народно-сценічної лексики й художніх підходів.	4
2.	Порівняльний аналіз національно-стильових рис народного танцю різних культур та їхній вплив на формування сучасної народно-сценічної лексики	4
3.	Принципи художньої трансформації фольклорного танцю у сценічну форму: аналіз прийомів та авторських підходів.	4
4.	Роль характерного танцю в оперно-балетних виставах та його вплив на розвиток сценічної народної хореографії.	4
5.	Створення власного авторського уроку народно-сценічного танцю з використанням сучасних педагогічних підходів.	4
6.	Вплив музичного супроводу на техніку, манеру та образність народно-сценічного танцю.	4
7.	Регіональні особливості українського народного танцю: характеристика, манера та відмінності у сценічній інтерпретації.	4
8.	Внесок видатних хореографів народного танцю у розвиток світової народно-сценічної культури.	4
9.	Психофізіологічні механізми розвитку техніки народно-сценічного екзерсису.	6
10.	Біомеханічні особливості виконання стрибкових елементів у народно-сценічному танці.	6

11.	Порівняльний аналіз техніки фламенко та іспанського академічного характерного танцю.	4
12.	Стильові домінанти польського характерного танцю: історичні витоки та сучасні сценічні інтерпретації.	6
13.	Особливості сценічної інтерпретації ромського танцю як репрезентації культурної ідентичності.	6
Разом		60

Розподіл балів за виконання завдань самостійної роботи

Оцінювання завдань самостійної роботи здійснюється відповідно до критеріїв, визначених у силабусі дисципліни.

Формою контролю є поточний контроль – перевірка виконання завдань самостійної роботи.

Поточний контроль враховує: рівень технічної підготовленості, відповідність стильовим вимогам, методичну аргументованість, активність у професійній дискусії, дотримання вимог академічної доброчесності.

Оцінювання є прозорим, об'єктивним та здійснюється на основі чітко визначених критеріїв.

№ теми	Назва теми	Відповідність темі силабусу	Форма звітності	Кількість балів
1.	Аналіз основних історичних етапів становлення народної хореографії та їхнього впливу на формування сучасної народно-сценічної лексики й художніх підходів.	Тема 5.	Усне/письмове аналітичне дослідження.	1

2.	Порівняльний аналіз національно-стильових рис народного танцю різних культур та їхній вплив на формування сучасної народно-сценічної лексики	Тема 6.	Усне/письмове аналітичне дослідження та порівняльна таблиця.	1
3.	Принципи художньої трансформації фольклорного танцю у сценічну форму: аналіз прийомів та авторських підходів.	Тема 7.	Усне/письмове аналітичне дослідження.	1
4.	Роль характерного танцю в оперно-балетних виставах та його вплив на розвиток сценічної народної хореографії.	Тема 8.	Усне/письмове аналітичне дослідження чи мультимедійна презентація.	1
5.	Створення власного авторського уроку народно-сценічного танцю з використанням сучасних педагогічних підходів.	Тема 13.	Методична розробка уроку та його відео-фрагмент.	1
6.	Вплив музичного супроводу на техніку, манеру та образність народно-сценічного танцю.	Тема 14.	Усне/письмове аналітичне дослідження або	1

			презентація з фрагментами відео й аудіо.	
7.	Регіональні особливості українського народного танцю: характеристика, манера та відмінності у сценічній інтерпретації.	Тема 15.	Усне/письмове аналітичне дослідження або таблиця порівняльних характеристик.	1
8	Внесок видатних хореографів народного танцю у розвиток світової народно-сценічної культури.	Тема 16.	Усне/письмове аналітичне дослідження.	1
9.	Психофізіологічні механізми розвитку техніки народно-сценічного екзерсису.	Тема 19.	Усне/письмове аналітичне дослідження.	2
10.	Біомеханічні особливості виконання стрибкових елементів у народно-сценічному танці.	Тема 20.	Усне/письмове аналітичне дослідження (фото/схеми за бажанням).	2
11.	Порівняльний аналіз техніки фламенко та іспанського	Тема 24.	Усне/письмове аналітич-	1

	академічного характерного танцю.		не дослідження.	
12.	Стильові доміанти польського характерного танцю: історичні витоки та сучасні сценічні інтерпретації.	Тема 25.	Усне/письмове аналітичне дослідження.	1
13.	Особливості сценічної інтерпретації ромського танцю як репрезентації культурної ідентичності.	Тема 26.	Усне/письмове аналітичне дослідження.	1

Форма звітності завдань самостійної роботи – аналітична робота (усна/письмова)

Аналітична робота як форма звітності з самостійної роботи магістрів передбачає самостійне опрацювання наукових, навчально-методичних та джерельних матеріалів, їх критичний аналіз, узагальнення та формулювання обґрунтованих висновків відповідно до поставленого завдання.

Форма звітності може реалізовуватися у *письмовому або усному форматі*, що забезпечує академічну свободу здобувача освіти та варіативність форм оцінювання, відповідно до принципів студентоцентрованого навчання, задекларованих у Стандартах вищої освіти та критеріях акредитації НАЗЯВО.

Вимоги до письмової аналітичної роботи

Обсяг: орієнтовно 5-8 сторінок формату А4.

Оформлення відповідно до чинних вимог закладу вищої освіти: шрифт – Times New Roman; кегль – основний текст 14 pt; міжрядковий інтервал – основний текст – 1,5, у примітках, таблицях – 1,0; вирівнювання тексту по ширині.

У письмовій роботі *обов'язкове коректне оформлення посилань на джерела*, що є складовою дотримання принципів академічної доброчесності.

Внутрішньотекстові посилання: рекомендована форма – квадратні дужки із зазначенням номера джерела зі списку літератури та сторінки. Наприклад [5, с. 42].

Список використаних джерел розміщується в кінці аналітичної роботи. Джерела подаються в алфавітному порядку. Оформлення списку джерел здійснюється відповідно до ДСТУ 8302:2015.

Структура роботи:

- титульна сторінка;
- вступ (актуальність теми, мета та завдання);
- основна частина (аналітичний виклад матеріалу з елементами порівняльного, критичного аналізу);
- висновки (узагальнення результатів, власні судження та інтерпретації);
- список використаних джерел, куди входять обов'язково сучасні наукові публікації.

Змістовні вимоги:

- логічність та аргументованість викладу;
- використання фахової термінології;
- наявність власної аналітичної позиції, авторських висновків і узагальнень;
- дотримання принципів академічної доброчесності.

Вимоги до усної аналітичної роботи

Усна аналітична робота передбачає публічну або індивідуальну презентацію результатів самостійного аналізу під час практичного заняття, консультації або модульного контролю.

Тривалість виступу: 7-10 хвилин.

Зміст виступу:

- чітке формулювання теми, мети та ключових завдань;
- стислий виклад проаналізованого матеріалу;
- аналітичні узагальнення, порівняння, висновки;
- аргументовані відповіді на запитання викладача.

Форма подання усного виступу можлива з опорою на візуальні матеріали, такі як: презентації, таблиці, схеми, малюнки. Можливе використання підготовлених тез або плану відповіді.

Критерії оцінювання:

- глибина аналізу та розуміння теми;
- логічність і структурованість викладу;

- наукова аргументація;
- комунікативна компетентність та вміння відстоювати власну позицію.

Застосування аналітичної роботи, як форми звітності, спрямоване на формування та перевірку таких результатів навчання магістрів як: здатність до критичного мислення та наукового аналізу; уміння самостійно працювати з джерелами та здійснювати їх інтерпретацію; здатність формулювати обґрунтовані висновки та професійні судження; розвиток дослідницьких і комунікативних компетентностей; дотримання принципів академічної доброчесності.

Організація самостійної роботи

Тема 1. Аналіз основних історичних етапів становлення народної хореографії та їхнього впливу на формування сучасної народно-сценічної лексики й художніх підходів.

Відповідає темі 5 силабусу дисципліни.

Обсяг самостійної роботи: 4 год.

Мета: *сформувати здатність аналізувати основні історичні етапи становлення народної хореографії та оцінювати їхній вплив на формування сучасної народно-сценічної лексики й художніх підходів у професійній хореографічній практиці.*

Завдання:

1. Визначити основні етапи становлення народної хореографії (традиція-фольклор-сценізація-академізація).
2. Проаналізувати вплив соціальних, культурних і мистецьких змін на танцювальні традиції.
3. Визначити, як ці етапи вплинули на формування народно-сценічної лексики.
4. Створити структуровану хронологічну схему.

Рекомендації щодо виконання завдання:

- *використати праці з етнографії, культурології та театрознавства;*
- *спиратися на зразки сценічних постановок різних десятиліть;*

- *включити порівняння традиційного та сценічного матеріалу.*

Рекомендації щодо відеоматеріалів: архів Національного заслуженого академічного ансамблю танцю України ім. Павла Вірського (YouTube, офіційні записи); Ukrainian Dance World; фольклорні записи експедицій ІМФЕ НАНУ; проект «Поліфонія» – польові записи танцю і музики.

Очікувані результати: студент знає ключові історичні етапи становлення народної хореографії; розуміє, як фольклор трансформувався у сценічну форму; вміє аналізувати художні принципи.

Форма звітності – аналітичне дослідження (усне/письмове).

Оцінювання: 1 бал (відповідно до силабусу дисципліни).

Рекомендована література:

1. Благова Т.О. Дослідження етапів професіоналізації народно-сценічної хореографії в історико-культурній динаміці // Science Rise: Pedagogical Education. Харків, 2017. Вип. 7. С. 36–40.
2. Володько В. Народно-сценічний танець як один із основних засобів виразності хореографічного мистецтва // Стан народної хореографії в Україні та перспективи її розвитку: матеріали наук.-практ. конф., Київ, 28 лют. 2002 р. Київ, 2002. С. 71–77.
3. Гуменюк А. Українські народні танці / за ред. П.П. Вірського. Київ: Наукова думка, 1969. 610 с.
4. Гуменюк А. Народне хореографічне мистецтво України. Київ: Вид-во АН УРСР, 1963. 235 с.
5. Гутник І.М. Стилізація у професійному народному хореографічному мистецтві сучасності // Вісник Національної академії керівних кадрів. Київ, 2019. Вип. 2. С. 356–360.
6. Козирева А.А., Бурлей Л.О. Історія українського народного танцю: мет. посіб. Краматорськ: ДОНМЦК, 2020. 58 с.

7. Колногузенко Б. Історія і теорія українського фольклорного та народно-сценічного танцю: програма та навч.-метод. матеріали. Харків: ХДАК, 2009. 26 с.
8. Нариси до історії українського народного танцю / уклад. В.К. Купленник. Київ: ІЗМН ВПОЛ, 1997. 63 с.
9. Рой Є.Є. Становлення і розвиток народно-сценічного танцювального мистецтва як складника хореографічної культури // Актуальні проблеми історії, теорії та практики художньої культури: зб. наук. пр. Київ, 2015. Вип. 34. С. 109–117.
10. Семенова Н. Феномен української національної балетної вистави в контексті європейської хореографічної культури // Хореографічна освіта і мистецтво України в контексті європейських і світових тенденцій: матер. всеукр. наук.-практ. конф. Київ, 2017. С. 94–98.
11. Станішевський Ю.О. Балетний театр України: 225 р. історії / відп. ред. Т.О. Швачко. Київ: Музична Україна, 2003. 438 с.
12. Шариков Д.І. Теорія і історія хореографічної культури – «хореологія» як мистецтвознавча наука // Вісник Львівського університету. Серія: Мистецтвознавство: зб. наук. пр. Львів, 2012. Вип. 11. С. 261–266.

Тема 2. Порівняльний аналіз національно-стильових рис народного танцю різних культур та їхній вплив на формування сучасної народно-сценічної лексики.

Відповідає темі 6 силабусу дисципліни.

Обсяг самостійної роботи: 4 год.

Мета: *сформувати здатність здійснювати порівняльний аналіз національно-стильових особливостей народного танцю різних культур і визначати їхній вплив на розвиток сучасної народно-сценічної лексики.*

Завдання:

1. Обрати 2-3 культури для порівняння (наприклад: українська, грузинська, угорська).
2. Визначити стильові домінанти: ритм, манера, пластика, музичні акценти.

3. Проаналізувати, як ці риси відображаються у сценічних постановках.

4. Створити порівняльну таблицю.

Рекомендації щодо виконання завдання:

- *використовувати відеозаписи різних народних ансамблів світу;*
- *дотримуватися критеріїв порівняння: техніка, музика, композиція, костюм;*
- *використовувати україномовні джерела етнографічного та хореографічного характеру;*
- *дослідити постановки ансамблів Вірського, Сухішвілі, Мазовіє та ін.*

Рекомендації щодо відеоматеріалів: Національний заслужений академічний ансамбль танцю України ім. Павла Вірського; Національний балет Грузії «Sukhishvili»; Державний народний ансамбль пісні і танцю Польщі «Mazowsze» («Mazowsze» State Song and Dance Ensemble); Державний народний ансамбль танцю Угорщини (Hungarian State Folk Ensemble); Національний фольклорний ансамбль Болгарії «Булгаре»; Національний ансамбль народного танцю Словаччини «Sluk»; Фольклорний балет Мексики (Ballet Folklórico de Mexico).

Очікувані результати: студент знає відмінності у техніці та манері танців різних народів, аналізує стильові риси та їх сценічну трансформацію, може робити порівняльний аналіз техніки і пластики.

Форма звітності – аналітичне дослідження (усне/письмове) та порівняльна таблиця.

Оцінювання: 1 бал (відповідно до силабусу дисципліни).

Рекомендована література:

1. Благова Т.О. Дослідження етапів професіоналізації народно-сценічної хореографії в історико-культурній динаміці // Science Rise: Pedagogical Education. Харків, 2017. Вип. 7. С. 36–40.
2. Бігус О.О. Народно-сценічна хореографія Прикарпатського регіону: монографія. Київ: Ліра-К, 2015. 180 с.

3. Верховинець В.М. Теорія українського народного танцю. 5-те вид., доп. Київ: Муз. Україна, 1990. 150 с.
4. Василенко К.Ю. Лексика українського народно-сценічного танцю. Київ: Мистецтво, 1996. 494 с.
5. Василенко К.Ю. Український танець: Підручник. Київ: ІПКГІК, 1997. 282 с.
6. Володько В. Методика викладання народно-сценічного танцю: навч.-мет. посіб. 2-ге вид., переробл. Київ: ДАККІМ, 2007. 306 с.
7. Гузун Т., Гузун М. Здобутки українського хореографічного мистецтва в 30-70 рр. ХХ століття. // Вісник житомирського державного університету. 2010. Вип. 52. С. 106–109.
8. Гуров В.Б. Форми збагачення українського народно-сценічного танцю // Особливості роботи хореографа в сучасному соціокультурному просторі: матеріали І Всеукр. наук.-творч. конф. / Нац. акад. кер. кадрів культури і мистецтв. Київ, 2013. С. 59–63.
9. Зубатов С.Л. Методика викладання українського народно-сценічного танцю. Київ, 2020. 376 с.
10. Косаковська Л.П. Хореографічна лексикологія: динаміка формування теоретичних засад // Актуальні проблеми розвитку українського мистецтва: культурологічний, мистецтвознавчий, педагогічний аспекти. Луцьк, 2022. С. 112–114.
11. Кіндер К.Р. Семантика пластичних символів народної танцювальної культури українців: дис... канд. мистецтвознавства: 17.00.01. Київ, 2007. 179 с.
12. Мостова І.С. Художньо-мистецькі аспекти ідентифікації народних танців Слобожанщини в контексті соціокультурного розвитку регіону : автореф. дис... канд. мистецтвознавства: 26.00.04. Харків, 2019. 19 с.
13. Михайловська С. Формування хореографічної культури: географічний чинник. URL: <http://oldconf.neasmo.org.ua/node/1761> (дата звернення: 16.10.2023).

14. Фриз П. Українські хореографічні традиції як відображення соціокультурного досвіду // Молодь і ринок. 2018. № 8. С. 71–75.
15. Чепалов О.І. Хореологія: ст. та лекції. Київ: Видавництво Ліра, 2003. 228 с.

Тема 3. Принципи художньої трансформації фольклорного танцю у сценічну форму: аналіз прийомів та авторських підходів.

Відповідає темі 7 силабусу дисципліни.

Обсяг самостійної роботи: 4 год.

Мета: *сформувати здатність аналізувати принципи художньої трансформації фольклорного танцю у сценічну форму та критично осмислювати авторські прийоми в контексті сучасної народно-сценічної хореографії.*

Завдання:

1. Визначити ключові етапи сценізації фольклору.
2. Проаналізувати, як змінюється лексика, композиція, динаміка руху.
3. Вивчити авторські прийоми українських хореографів: Вірського, Вантуха, Авраменка, Павленка, Кузьменка.
4. Порівняти сценічну версію танцю з його автентичним першоджерелом.
5. Зробити висновок щодо збереження ідентичності у сценічній формі.

Рекомендації щодо виконання завдання:

- *використати відео порівняння: польові записи та сценічні версії ансамблів;*
- *додати схеми трансформації хореографічної лексики: яким був рух у фольклорі та яким став на сцені;*
- *зробити письмовий або усний аналітичний аналіз щонайменше однієї авторської постановки.*

Рекомендації щодо відеоматеріалів: Національний заслужений академічний ансамбль танцю України ім. Павла Вірського; Національний заслужений академічний хор ім. Г. Верьовки; Івано-Франківський національний академічний

Гуцульський ансамбль пісні і танцю «Гуцулія»; Народний фольклорний ансамбль пісні і танцю «Громиця».

Очікувані результати: студент розуміє процес сценізації фольклорного першоджерела, знає основні етапи художньої трансформації, вміє аналізувати авторські стилістичні прийоми постановників, усвідомлює межу між автентичністю та стилізацією.

Форма звітності – аналітичне дослідження (усне/письмове).

Оцінювання: 1 бал (відповідно до силабусу дисципліни).

Рекомендована література:

1. Василенко К.Ю. Лексика українського народно-сценічного танцю. Київ: Мистецтво, 1996. 494 с.
2. Василенко К.Ю. Український танець: Підручник. Київ: ІПКГІК, 1997. 282 с.
3. Верховинець В.М. Теорія українського народного танцю. 5-те вид., доп. Київ: Муз. Україна, 1990. 150 с.
4. Козинко Л.Л. Традиції Фольклорної культури в сучасному народно-сценічному танці та балетному театрі України: автореф. дис... канд. мистецтвознавства: 26.00.01. Київ, 2012. 18 с.
5. Кокуленко Б.Г. Фольклорні традиції в народно-сценічному танцювальному мистецтві Кіровоградщини: автореф. дис... канд. мистецтвознавства: 26.00.01. Київ, 2010. 20 с.
6. Колногузенко Б. Історія і теорія українського фольклорного та народно-сценічного танцю: програма та навч.-метод. матеріали. Харків: ХДАК, 2009. 26 с.
7. Кривохижа А.М. Роздуми про мистецтво танцю. Кіровоград: Центральноукр. вид-во, 2012. 172 с.
8. Легка С.А. Українська народна хореографічна культура ХХ століття: автореф. дис... канд. іст. наук: 17.00.01. Київ, 2003. 20 с.
9. Литвиненко В.А. Трансформація української народної хореографії та її концептуалізація в театрі танцю Павла Вірського: дис... канд. мистецтвознавства: 26.00.01. Київ, 2017. 245 с.

10. Мерлянова О.А., Пелипенко Є.О. Етнічна хореографічна культура Полісся // Молодий вчений. 2018. №7 (59). С. 37–40.
11. Пісклова І. Особливості обробки танцювального фольклору (на прикладі сучасних постановок) // Народна творчість та етнологія. 2015. № 5. С. 64–70.
12. Пісклова І. Стан та дослідження танцювального фольклору Слобожанщини // Вісник Львівської національної академії мистецтв: зб. наук. пр. Львів, 2013. Вип. 24. С. 156–166.
13. Середюк О.М. Український рік. Історія, традиції, звичаї, обряди: Науково-популярне видання. Київ: ФОП Стебляк, 2021. 384 с.
14. Шумицька К.О. Розвиток українського народного танцю: від фольклорних традицій до авторської сценографії // Сучасні стратегії розвитку хореографічної освіти : матеріали II Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю (м. Умань, 16–17 трав. 2015 р.). Умань, 2015. С. 112–114.
15. Шабаліна О. Автентичний рух у сучасному хореографічному мистецтві // Вісник Львівського університету. Серія: Мистецтвознавство: зб. наук. пр. Львів, 2015. Вип. 16, ч. 2. С. 171–178.

Тема 4. Роль характерного танцю в оперно-балетних виставах та його вплив на розвиток сценічної народної хореографії.

Відповідає темі 8 силабусу дисципліни.

Обсяг самостійної роботи: 4 год.

Мета: *сформувати здатність аналізувати функції характерного танцю в оперно-балетних виставах та оцінювати його вплив на розвиток сценічної народної хореографії в історичному й сучасному контекстах.*

Завдання:

1. Описати жанрову природу характерного танцю.
2. Визначити основні стильові лінії: українська, польська, угорська, іспанська, циганська.
3. Проаналізувати фрагмент балету/опери з наявністю характерного танцю.

4. Показати вплив характерної школи на український народно-сценічний танець.

5. Порівняти академічну техніку з народною (положення корпусу, акценти, елементи в хореографічній лексиці та манера загалом).

Рекомендації щодо виконання завдання:

- *використовувати матеріали Київського національного театру опери і балету та Львівської національної опери;*

- *зробити аналіз 3–4 уривків характерного танцю в балетах;*

- *окремо дослідити вплив Вірського та Авраменка на адаптацію характерного стилю.*

Рекомендації щодо відеоматеріалів: Київський національний академічний театр опери і балету України ім. Т.Г. Шевченка – балет «Дон Кіхот» (характерні танці); Львівський національний академічний театр опери і балету ім. С. Крушельницької – балети «Есмеральда», «Коппелія», «Баядерка», «Корсар» (характерні танці); Київська муніципальна українська академія танцю ім. Сержа Лифаря – балет «Коппелія» (характерні танці); Національний заслужений академічний ансамбль танцю України ім. Павла Вірського – танці з елементами характерної стилістики; Bolshoi Ballet – Gypsy, Spanish, Mazurka dances; Royal Ballet – Character variations.

Очікувані результати: студент знає місце і функції характерного танцю в балеті та опері, розуміє, які національні стилі формують характерну лексику, вміє аналізувати сценічні приклади з українських та світових театрів.

Форма звітності – аналітичне дослідження (усне/письмове) чи мультимедійна презентація.

Оцінювання: 1 бал (відповідно до силабусу дисципліни).

Рекомендована література:

1. Благова Т.О. Дослідження етапів професіоналізації народно-сценічної хореографії в історико-культурній динаміці // Science Rise: Pedagogical Education. Харків, 2017. Вип. 7. С. 36–40.

2. Володько В. Методика викладання народно-сценічного танцю: навч.-мет. посіб. 2-ге вид., переробл. Київ: ДАККІМ, 2007. 306 с.
3. Владимірова Н.В. Історія театру Західної Європи і США: посібник для вищих навчальних закладів культури і мистецтв. Київ: 2024, 203 с.
4. Загайкевич М.П. Драматургія балету. Київ: Наукова думка, 1978. 256 с.
5. Корисько Н.М. Зарубіжний балетний театр від витоків до середини XVIII століття: мет. рекомен. Київ: НАКККІМ, 2003. 25 с.
6. Козинко Л.П. Елементи фольклорної хореографії в сучасному балетному театрі України. URL: <http://www.etnolog.org.ua> (дата звернення: 17.12.2025).
7. Решетило В. Театр танцю Вадима Єлізарова. Київ: АДЕФ-Україна, 2008. 272 с.
8. Рудницька О.П. Українське мистецтво у полікультурному просторі: навч. посіб. Київ: ЕксОб, 2000. 208 с.
8. Карандєєва О.І. Чоловічий танець у балетному театрі України середини XX – початку XXI століть: автореф. дис... канд. мистецтвознавства: 26.00.01. Київ, 2021. 15 с.
9. Семенова Н.М. Феномен української національної балетної вистави: аналіз досліджень // Культура України. Харків, 2011. Вип. 35. С. 207–216.
10. Семенова Н.М. Генеза та розвиток українських національних балетних вистав у першій половині XX ст. // Культура України. Харків, 2012. Вип. 36. С. 170–178.
11. Станішевський Ю.О. Балетний театр України: 225 років історії. Київ: Муз. Україна, 2003. 440 с.
12. Терещенко А. Львівський державний академічний театр опери та балету імені Івана Франка. Київ: Музична Україна, 1989. 208 с.
13. Чепалов О.І. Хореографічний театр Західної Європи XX ст.: монографія. Харків: ХДАК, 2007. 344 с.
14. Чуприна П.Я. Творча діяльність Національного академічного театру опери та балету України

ім. Т.Г. Шевченка в контексті розвитку української художньої культури (1991–2001): дис... канд. мистецтвознавства: 17.00.01. Київ, 2005. 192 с.

15. Шариков Д.І. Мистецтвознавча наука хореологія як феномен художньої культури. Ч. 1. Філософія балету та онтологія танцю: монографія. Київ: КіМУ, 2013. 204 с.

Тема 5. Створення власного авторського уроку народно-сценічного танцю з використанням сучасних педагогічних підходів.

Відповідає темі 13 силабусу дисципліни.

Обсяг самостійної роботи: 4 год.

Мета: *сформувати здатність створювати авторський урок народно-сценічного танцю на основі сучасних педагогічних підходів та застосовувати їх у професійній освітній діяльності.*

Завдання:

1. Розробити повну структуру уроку
2. Вказати мету кожної частини уроку.
3. Створити авторські комбінації екзерсису біля станка та *por-de-bras* на середині залу в характері тієї чи іншої народності.
4. Вибрати музичний супровід і пояснити його доцільність.
5. Розробити рекомендації з безпечного виконання (біомеханіка, дихання, навантаження).

Рекомендації щодо виконання завдання:

- *використовувати принципи поступовості, доступності, наочності, варіативності;*
- *розуміти відмінності та значення учбових та сценічних комбінацій;*
- *засвоїти характерні лексичні особливості та манеру виконання тієї чи іншої народності;*
- *створювати комбінації на основі реальної народної, характерної лексики.*

Рекомендації щодо відеоматеріалів: Національний заслужений академічний ансамбль танцю України ім. Павла Вірського – навчальні фрагменти та репетиції; Київський

національний університет культури (КНУКіМ) – зразки відкритих занять; Київський державний фаховий хореографічний коледж (КДФХК) ім. Т. Таякіної; Київська муніципальна українська академія танцю ім. Сержа Лифаря (КМАТ ім. С. Лифаря); YouTube-архів: «Ukrainian Folk Dance Workshop»; Character & Folk Dance Pedagogy (IDTA/RAD).

Очікувані результати: студент здатен побудувати педагогічну структуру уроку, вміє створювати авторські комбінації (учбові та сценічні) на основі народної лексики, володіє принципами побудови екзерсису біля станка та роботи на середині залу, сучасної дидактики та принципами безпечного тренування.

Форма звітності – методична розробка уроку та його відеофрагмент (за бажанням).

Оцінювання: 1 бал (відповідно до силабусу дисципліни).

Рекомендована література:

1. Бондаренко Л., Бердовський О. Танцювальні композиції та етюди танців народів світу: Ч. 1, 2. Київ: Музична Україна, 1975.
2. Вакулєнко О.М. Інтерпретація іспанського танцю в сценічній хореографії Антоніо Гадеса // Вісник національної академії керівних кадрів культури і мистецтв: наук. журнал. 2023. № 1. С. 197–202.
3. Гордєєва О.Ю. Теорія та методика викладання народно-сценічного танцю (вправи біля станка – 1–4 рік навчання): навч.-мет. посіб. Рівне: РДГУ, 2018. 217 с.
4. Гольдріч О. Хореографія. Основи хореографічного мистецтва. Основи композиції танцю: навч. посіб. Львів: Край, 2003. 160 с.
5. Зайцев Є., Колесниченко Ю. Основи народно-сценічного танцю: навч. посіб. Вид. 3-тє, переробл. та допов. Вінниця: Нова книга, 2009. 413 с.
6. Зубатов С.Л. Методика викладання українського народно-сценічного танцю. Київ, 2020. 376 с.
7. Камін В.О. Народно-сценічний танець: груповий розподіл вправ біля станка: навч. посіб. Київ: ДАКККіМ, 2008. 151 с.

8. Кирильчук Н.П. Народно-сценічний екзерсис як засіб формування професійних навичок майбутніх фахівців-хореографів // Вісник ЛНУ імені І.Франка: Зб. наук. праць. Львів, 2014. Вип. 14. С. 131–136.
9. Куценко С.В. Теорія і методика народно-сценічного танцю: навч.-мет. посіб. Умань: ФОП Жовтий О.О., 2015. 438 с.
10. Квецько А.Р. Специфіка постановки народно-сценічного танцю як вплив на розвиток творчої особистості. The Scientific Heritage. 2021. № 71. С. 7–9.
11. Легка І.П. Танці народів світу: метод. рекомендації. Рівне: РДГУ, 2013. 35 с.
12. Сластіна Є.Ю. Особливості іспанської хореографії XV–XVIII ст. Культура України. 2020. Вип. 67. С. 157–165.
13. Шевченко В.Т. Мистецтво балетмейстера в народно-сценічній хореографії: навч.-метод. посіб. для ВНЗ культури і мистецтв України. Київ: ДАКККіМ, 2006. 184 с.

Тема 6. Вплив музичного супроводу на техніку, манеру та образність народно-сценічного танцю.

Відповідає темі 14 силабусу дисципліни.

Обсяг самостійної роботи: 4 год.

Мета: *сформувати здатність аналізувати взаємозв'язок музичного супроводу з технікою, манерою та образною виразністю народно-сценічного танцю й використовувати ці знання у виконавській та постановчій практиці.*

Завдання:

1. Проаналізувати музичні розміри, ритмічні формули та темпові характеристики українських народних танців.
2. Порівняти виконання одного танцю в різних музичних варіантах (повільніший/швидший темп, інша фактура).
3. Визначити, як змінюються технічні завдання виконавця при зміні музики.
4. Описати роль музичного образу в побудові композиції танцю.

5. Дослідити взаємодію педагога-хореографа/балетмейстера-постановника з музикантом.

Рекомендації щодо виконання завдання:

- *обов'язково використовувати музичні приклади (аудіо/відео);*
- *порівняти щонайменше два різні ансамблі в одному й тому ж танці;*
- *додати схему аналізу: музика, техніка, образ, сценічний результат.*

Рекомендації щодо відеоматеріалів: Державний академічний Волинський народний хор; Державний заслужений академічний Закарпатський народний хор; Заслужений вокально-хореографічний ансамбль України «Галичина»; Національний заслужений академічний ансамбль танцю України ім. Павла Вірського; Національний заслужений академічний хор ім. Г. Верьовки (аналіз різних виконань «Гопака» та «Козачка»); Державний академічний ансамбль народного танцю Молдови «ЖОК»; Державний народний ансамбль танцю Угорщини (Hungarian State Folk Ensemble); Державний ансамбль народної пісні і танцю Болгарії ім. Філіпа Кутєва. (Bulgarian National Folk Ensemble) – різниця манери залежно від музики.

Очікувані результати: студент розуміє роль музичної структури у формуванні руху, образу та темпу; аналізує взаємодію музики та хореографічної лексики; вміє добирати музичний матеріал для різних навчальних або творчих (балетмейстерських) цілей, визначає залежність техніки виконання від характеру музичного супроводу.

Форма звітності – аналітичне дослідження (усне/письмове) або презентація з фрагментами відео й аудіо.

Оцінювання: 1 бал (відповідно до силабусу дисципліни).

Рекомендована література:

1. Афоніна О.С. Музична основа сучасних українських балетів // Вісник національної академії керівних кадрів культури і мистецтв: наук. журнал. Київ, 2020. № 3. С. 121–126.

2. Аксютіна В.В. Музика в українському балеті як музикознавча проблема: досвід та перспективи вивчення. URL: <https://journals.uran.ua/visnyknakkim/article/view/244491> (дата звернення: 14.12.2025).
3. Василенко З. Фольклористична діяльність М.В. Лисенка / за заг. ред. М.М. Гордійчука. Київ: Наук. думка, 1972. 186 с.
4. Верховинець В. Теорія українського народного танцю. Київ: Музична Україна, 2008. 150 с.
5. Гольдрич О. Хореографія. Основи хореографічного мистецтва. Основи композиції танцю: навч. посіб. Львів: Край, 2003. 160 с.
6. Зайцев Є., Колесниченко Ю. Основи народно-сценічного танцю: навч. посіб. Вид. 3-тє, переробл. та допов. Вінниця: Нова книга, 2009. 413 с.
7. Колногузенко Б.М. Хореографічна композиція: метод. посіб. Харків: ХДАК, 2018. 207 с.
8. Пісклова І. Особливості обробки танцювального фольклору (на прикладі сучасних постановок). Народна творчість та етнологія. 2015. № 5. С. 64–70.
9. Шевчук О.Ю., Манелюк Е.В., Манелюк Д.І. Варіативність балетмейстерських прийомів у постановці народно-сценічного танцю в контексті специфіки роботи з дитячим хореографічним колективом // Вісник національної академії керівних кадрів культури і мистецтв: наук. журнал. Київ, 2025. № 2. С. 331–336.

Тема 7. Регіональні особливості українського народного танцю: характеристика, манера та відмінності у сценічній інтерпретації.

Відповідає темі 15 силабусу дисципліни.

Обсяг самостійної роботи: 4 год.

Мета: *сформувати здатність ідентифікувати регіональні особливості українського народного танцю та інтерпретувати їх у сучасній сценічній хореографічній практиці.*

Завдання:

1. Описати специфіку кожного регіону (лексика, манера, ритміка, пластика).
2. Порівняти автентичні польові записи з ансамблевими сценічними версіями.
3. Дослідити хореографічні школи, що працюють із регіональними стилями.
4. Визначити вплив регіональної автентики на сучасну сценічну лексику.
5. Розробити коротку комбінацію в стилістиці певного регіону.

Рекомендації щодо виконання завдання:

- *використовувати відео експедицій Інституту мистецтвознавства;*
- *додати таблицю порівняння регіональних характеристик;*
- *не змішувати регіональні особливості лексики та музики – описувати чисто і структуровано.*

Рекомендації щодо відеоматеріалів: етнографічні записи експедиції Інституту Культурології НАНУ; фольклорні гурти «Божичі», «Древо», «Горина»; Національний заслужений академічний ансамбль танцю України ім. Павла Вірського; Національний заслужений академічний хор ім. Г. Верьовки; Державний заслужений академічний Закарпатський народний хор; Академічний ансамбль пісні і танцю «Козаки Поділля»; Заслужений самодіяльний ансамбль танцю України «Полісянка».

Очікувані результати: студент знає основну регіональну стилістику: Полісся, Волинь, Поділля, Гуцульщина, Буковина, Слобожанщина; розрізняє манеру рухів, ритміку, костюм, пластику кожного регіону; аналізує сценічні адаптації в ансамблях; розуміє проблеми регіональної стилістичної достовірності.

Форма звітності – аналітичне дослідження (усне/письмове) або таблиця порівняльних характеристик.

Оцінювання: 1 бал (відповідно до силабусу дисципліни).

Рекомендована література:

1. Бондаренко Л., Бердовський О. Танцювальні композиції та етюди танців народів світу: Ч. 1, 2. Київ: Муз. Україна, 1975.
2. Бігус О.О. Народньо-сценічний танець Прикарпатського регіону: монографія. Київ: Ліра-К, 2019. 182 с.
3. Верховинець В.М. Теорія українського народного танцю. 5-те вид., доп. Київ: Муз. Україна, 1990. 150 с.
4. Василенко К.Ю. Лексика українського народно-сценічного танцю. Київ: Мистецтво, 1996. 494 с.
5. Василенко К.Ю. Український танець: Підручник. Київ: ІПКГІК, 1997. 282 с.
6. Верховинець Я. Відродження школи народного танцю Василя Верховинця. Народна творчість та етнографія. 1992. № 1. С. 40–46.
7. Герасимчук Р.П. Народні танці українців Карпат. Бойківські і лемківські танці: монографія. Львів: Ін-т народознавства НАНУ, 2008. 320 с.
8. Герасимчук Р.П. Народні танці українців Карпат. Гуцульські танці: монографія. Львів: Ін-т народознавства НАНУ, 2008. 608 с.
9. Гольдрич О. Хореографія. Основи хореографічного мистецтва. Основи композиції танцю: навч. посіб. Львів: Край, 2003. 160 с.
10. Етнографічні групи українців Карпат. Бойки / НАН України, Ін-т народознавства; за наук. ред. і уклад. С. Павлюка. Харків: Фоліо, 2020. 574 с.
11. Енциклопедія Українознавства / за ред. В. Кубійович, З. Кузеля. Мюнхен, Нью-Йорк: Молодіжне життя, 1949-52. Т. 2. 1230 с.
12. Зайцев Є., Колесниченко Ю. Основи народно-сценічного танцю: навч. посіб. Вид. 3-тє, переробл. та допов. Вінниця: Нова книга, 2009. 413 с.
13. Колногузенко Б.М. Види мистецтва хореографії: методич. посіб. Харків: ХДАК, 2009. 140 с.
14. Козирєва А.А., Бурлей Л.О. Історія українського народного танцю: навч. посіб. та довідкові мат. Краматорськ: ДОНМЦК, 2020. 58 с.
15. Мерлянова А. Жіночі танці в українській народній хореографії: автореф. дис... канд. мистецтвознавства: 26.00.01. Київ, 2009. 19 с.
16. Стасько Б.В. Хореографічне мистецтво Івано-Франківщини: монографія. Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 2004. 309 с.
17. Таранцева О.О. Становлення та розвиток національної народно-сценічної хореографії // Зб. наук. пр. Педагогічні науки. Херсон, 2020. № 90. С. 119–123.
18. Тимчула А.В. Народне хореографічне мистецтво українців Закарпаття другої половини ХХ – початку ХХІ століття: автореф. дис... канд. мистецтвознавства: 26.00.01. Київ, 2021. 16 с.
19. Традиційно-побутові танці України: Хрестоматія. Рівне: Волин. Обереги. 2019. 280 с.
20. Чернишова А.М. Теорія та методика народно-сценічного танцю: конспект лекцій з навчальної дисципліни. Житомир: ЖДУ ім. І.Франка, 2018. 124 с.
21. Шевчук О.Ю., Легка І.П. Локальний аспект в українському танці як чинник індивідуалізації хореографічної мови // Зб. наук. пр. Культура України. Харків, 2024. № 86. С. 89–95.
22. Шабаліна О. Розвиток українського хореографічного мистецтва на початку ХХ ст.: джерела та тенденції // Вісник Львівської національної академії мистецтв: зб. наук. пр. Львів, 2016. Вип. 28. С. 263–273.

Тема 8. Внесок видатних хореографів народного танцю у розвиток світової народно-сценічної культури.

Відповідає темі 16 силабусу дисципліни.

Обсяг самостійної роботи: 4 год.

Мета: *сформувати здатність критично осмислювати творчий внесок провідних хореографів народного танцю та оцінювати його значення для розвитку світової народно-сценічної культури.*

Завдання:

1. Дослідити творчість українських та світових хореографів (на вибір).

2. Порівняти їхні підходи до сценізації фольклору.
3. Визначити основні художні принципи роботи кожного.
4. Проаналізувати вплив їхніх шкіл на сучасну хореографію.
5. Створити узагальнюючу таблицю «Хореограф. Стиль. Новації».

Рекомендації щодо виконання завдання:

- *обирати балетмейстерів: П. Вірський, М. Вантух, В. Авраменко, А. Кривохижа, К. Василенко, О. Гомон, С. Качуринець;*
- *зарубіжні балетмейстери: Міклош Розжа (Угорщина), Красімір Петков (Болгарія) та ін.;*
- *розглянути проблематику «національної школи та її міжнародного впливу».*

Рекомендації щодо відеоматеріалів: візитівки Івано-Франківського національного академічного Гуцульського ансамблю пісні і танцю «Гуцулія»; Національного заслуженого академічного ансамблю танцю України ім. Павла Вірського; Національного заслуженого академічного хору ім. Г. Верьовки; Заслуженого академічного Ансамблю пісні і танцю Збройних Сил України; Державного академічного Волинського народного хору; Національного ансамблю пісні і танцю Польщі «Slask»; Державного ансамблю пісні і танцю Грузії «Kutaisi»; Національного балету Грузії «Sukhishvili»; Професійного ансамблю народних танців і пісень Хорватії «LADO».

Очікувані результати: студент знає постаті, що вплинули на розвиток сценічної хореографії; аналізує авторські стилі балетмейстерів; розуміє український контекст у світовому розвитку; вміє робити критичні порівняння.

Форма звітності – аналітичне дослідження (усне/письмове).

Оцінювання: 1 бал (відповідно до силабусу дисципліни).

Рекомендована література:

1. Видатні майстри хореографічного мистецтва: біографічний довідник / уклад. Н.М. Корисько. Київ: НАКККіМ, 2016. 18 с.

2. Вадянова Н.В., Чернець В.Г., Шульгіна В.Д. Мистецько-педагогічна школа діяча української культури Мирослава Вантуха: наукове видання. Київ: НАКККіМ, 2012. 152 с.
3. Вериківська І.М. Становлення української радянської сценографії. Київ: Наук. думка, 1981. 208 с.
4. Вернигор Ю.В., Досенко Є.І. Вірський Павло: життєвий і творчий шлях Вінниця: Нова Книга, 2012. 320 с.
5. Демків Д. Ярослав Чуперчук. Феномен гуцульської хореографії. Коломия: Поліграфічне товариство «Вік», 2001. 168 с.
6. Загайкевич М.П. Драматургія балету. Київ: Наук. думка, 1978. 258 с.
7. Загайкевич М.П. «Лісова пісня» балет М. Скорульського. Київ: Державне видавництво «Мистецтво», 1963. 50 с.
8. Митці України. Енциклопедичний довідник / за ред. А.В. Кудрицького. Київ: «Українська енциклопедія» ім. М.П. Бажана, 1992. 848 с.
9. Майстри народно-сценічного танцю: біографічний довідник / уклад. О.П. Колосок. Київ: ДАКККіМ, 2008. 116 с.
10. Неофіта М.М. Хореографічне мистецтво України: навч. метод. посіб. Дрогобич: Коло, 2020. 108 с.
11. Станішевський Ю.О. Балетний театр України: 225 років історії. Київ: Муз. Україна, 2003. 440 с.
12. Семенова Н. М. Принципи балетмейстерської творчості Павла Вірського та їх вплив на розвиток українського балетного театру // Культура України. Харків, 2014. Вип. 45. С. 156–165.
13. Терещенко А. Львівський державний академічний театр опери та балету імені Івана Франка. Київ: Музична Україна, 1989. 208 с.
14. Туягіна Н. Мирослав Вантух: ансамбль Вірського. Національна легенда українського танцю. Київ: ФОП Мазур Андрій Володимирович, 2023. 96 с.
15. Туркевич В. Хореографічне мистецтво України у персоналіях: бібліографічний довідник. Київ: Інтеграл, 1999. 223 с.

16. Шаповал О.В. Творча діяльність балетмейстера А.Ф. Шекери в контексті історії української хореографічної культури 60–90 рр. XX ст.: дис... канд. мистецтвознавства: 17.00.01. Київ, 2006. 196 с.

Тема 9. Психофізіологічні механізми розвитку техніки народно-сценічного екзерсису.

Відповідає темі 19 силабусу дисципліни.

Обсяг самостійної роботи: 6 год.

Мета: *сформувати здатність аналізувати психофізіологічні механізми формування техніки народно-сценічного екзерсису та застосовувати ці знання у професійній виконавській і педагогічній діяльності.*

Завдання:

1. Проаналізувати наукові джерела з психофізіології руху.
2. Визначити основні сенсомоторні механізми, важливі для танцівника.
3. Описати роль нервової системи в опануванні техніки виконання.
4. Розкрити роль дихання, концентрації уваги, роботи мозку та м'язової пам'яті.
5. Показати, як формується стійкість, відчуття центру, рівновага.
6. Дослідити вплив уваги, емоційного стану та стресу на виконання.
7. Розробити рекомендації для розвитку психофізичної готовності.

Рекомендації щодо виконання завдання:

- *використовувати приклади з екзерсису народно-сценічного танцю фахових хореографічних коледжів та вищих навчальних закладів культури і мистецтв;*

- *додати вправи для стабілізації корпусу та апломбу;*
- *підкріпити матеріал науковими джерелами.*

Рекомендації щодо відеоматеріалів: тренаж ансамблю ім. Павла Вірського (офіційні репетиції); відеозаписи уроків та майстер-класів з народного танцю Київської національної академії керівних кадрів культури і мистецтв, Харківської

державної академії культури, Київського державного фахового хореографічного коледжу, Київської муніципальної української академії танцю ім. Сержа Лифаря (КМАТ ім. С. Лифаря); Одеського училища мистецтв і культури ім. Данькевича та інших закладів вищої освіти мистецького спрямування; YouTube – «Psychophysiology of Dance Training».

Очікувані результати: студент розуміє психофізіологічні основи руху; знає принципи моторного навчання; аналізує вплив концентрації, уваги, м'язової пам'яті; визначає оптимальні тренувальні методи.

Форма звітності – аналітичне дослідження (усне/письмове).

Оцінювання: 2 бала (відповідно до силабусу дисципліни).

Рекомендована література:

1. Гакман А.В. Основи біомеханіки руху: навч. посіб. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т., 2019. 144 с.
2. Кінезіологія танцю: колективна монографія / за ред. О.А. Плахотнюка. Львів: СПОЛОМ, 2020. 244 с.
3. Лапутін А.М. Біомеханічні основи техніки фізичних вправ. Київ: Науковий світ, 2001. 201 с.
4. Мазур В. Вплив рухової активності на організм людини // Вісник Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини. Кам'янець-Подільський, 2016. Вип. 5. С. 256–264.
5. Мікулінська О. Деякі аспекти здоров'язберігаючого потенціалу хореографії // Теоретико-методологічні, медико-біологічні аспекти в хореографії та спорті. Львів: СПОЛОМ, 2016. С. 10–19.
6. Матвієнко Т. М'язова втома: фактори розвитку та шляхи корекції // Фізіологічний журнал. Київ: 2017. № 63. С. 95–104.
7. Подлесний С.В. Біомеханіка: конспект лекцій. Краматорськ: ДДМА, 2019. 104 с.
8. Плиска О. Фізіологія людини і тварини. Київ: Парламенське вид-во, 2007. 464 с.

9. Троценко Л. Проблеми стомлюваності і працездатності у процесі фізичних навантажень. URL: http://www.rusnauka.com/15_NPN_2013/Sport/4_138778.do.htm (дата звернення 10.12..03.2025).

Тема 10. Біомеханічні особливості виконання стрибкових елементів у народно-сценічному танці.

Відповідає темі 20 силабусу дисципліни.

Обсяг самостійної роботи: 6 год.

Мета: сформувати здатність аналізувати біомеханічні принципи виконання стрибкових елементів і використовувати їх для вдосконалення технічної майстерності та профілактики травматизму.

Завдання:

1. Розкласти стрибок, зіскок, підскок на фази (підготовка, відштовхування, політ, приземлення).
2. Описати вправи народно-сценічного екзерсису, ускладненні стрибком, зіскоком і проскоком.
3. Описати роботу м'язових груп.
4. Порівняти стрибки, підскоки, зіскоки характерні для гуцульського, волинського, слобожанського регіону.
5. Засвоїти методику стрибкових елементів, якими збагачені угорський та польський танці.
6. Проаналізувати ризики травматизму.
7. Розробити комплекс підготовчих вправ.

Рекомендації щодо виконання завдання:

- *додати анатомічні схеми;*
- *використати slow-motion аналіз відео;*
- *обов'язково вказати рекомендації з безпеки.*

Рекомендації щодо відеоматеріалів: гуцульські стрибкові елементи – ансамбль «Гуцулія»; «Аркан», «Гопак» – аналіз стрибків; YouTube -відеозаписи уроків та майстер-класів з народного танцю фахових хореографічних коледжів та кафедр хореографії вищих навчальних закладів.

Очікувані результати: студент розуміє біомеханіку стрибка; вміє аналізувати фазову структуру руху, знає техніку безпечного виконання та підходу до кожного елементу; може

порівнювати різні типи стрибків та запропонувати методи вдосконалення техніки.

Форма звітності – аналітичне дослідження (фото/схеми за бажанням).

Оцінювання: 2 бала (відповідно до силабусу дисципліни).

Рекомендована література:

1. Володько В. Методика викладання народно-сценічного танцю: навч.-мет. посіб. 2-ге вид., переробл. Київ: ДАККІМ, 2007. 306 с.
2. Гордєєва О.Ю. Теорія та методика викладання народно-сценічного танцю (вправи біля станка – 1–3 рік навчання): навч.-мет. посіб. Рівне: РДГУ, 2015. 183 с.
3. Гордєєва О.Ю. Теорія та методика викладання народно-сценічного танцю (вправи біля станка – 1-4 рік навчання): навч.-мет. посіб. Рівне: РДГУ, 2018. 217 с.
4. Гакман А.В. Основи біомеханіки руху: навч. посіб. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т., 2019. 144 с.
5. Кінезіологія танцю: колективна монографія / за ред. О.А. Плахотнюка. Львів: СПОЛОМ, 2020. 244 с.
6. Лапутін А.М. Біомеханічні основи техніки фізичних вправ. Київ: Науковий світ, 2001. 201 с.
7. Мазур В. Вплив рухової активності на організм людини // Вісник Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини. Кам'янець-Подільський, 2016. Вип. 5. С. 256–264.
8. Мікулінська О. Деякі аспекти здоров'язберігаючого потенціалу хореографії // Теоретико-методологічні, медико-біологічні аспекти в хореографії та спорті. Львів: СПОЛОМ, 2016. С. 10–19.
9. Матвієнко Т. М'язова втома: фактори розвитку та шляхи корекції // Фізіологічний журнал. Київ: 2017. № 63. С. 95–104.
10. Подлесний С.В. Біомеханіка: конспект лекцій. Краматорськ: ДДМА, 2019. 104 с.
11. Плиска О. Фізіологія людини і тварини. Київ: Парламенське вид-во, 2007. 464 с.

12. Троценко Л. Проблеми стомлюваності і працездатності у процесі фізичних навантажень. URL: http://www.rusnauka.com/15_NPN_2013/Sport/4_138778.do.c.htm (дата звернення 10.12.03.2025).

Тема 11. Порівняльний аналіз техніки фламенко та іспанського академічного характерного танцю.

Відповідає темі 24 силабусу дисципліни.

Обсяг самостійної роботи: 4 год.

Мета: *сформувати здатність здійснювати порівняльний аналіз технічних, стилістичних та виконавських особливостей фламенко й іспанського академічного характерного танцю в контексті сценічної практики.*

Завдання:

1. Визначити історичні витоки фламенко та іспанського характерного танцю.
2. Визначити ключові технічні ознаки фламенко.
3. Визначити ознаки іспанського характерного (академічного) танцю.
4. Порівняти ритміку, техніку рук, корпусу, стоп, невербальний вираз, манеру, динаміку.
5. Проаналізувати музичну основу (компас, метроритм).
6. Проаналізувати приклади виконання двох стилів.

Рекомендації щодо виконання завдання:

- *не змішувати традиційне фламенко із шоу-версіями;*
- *використовувати приклади з Ballet Nacional de Espana, Sara Baras, Carmen Amaya;*
- *використовувати приклади з одноактного балету «Болеро» та «Рапсодія на іспанські теми»(Моріс Равель) та опери «Кармен» (Жорж Бізе).*

Рекомендації щодо відеоматеріалів: Ballet Nacional de Espana; Sara Baras – фламенко; Antonio Gades – Carmen; опера «Нагорода» – «La Vida Breve» (Manuel de Falla) – автентичне звучання іспанського композитора, ручний ритм кастаньєт; Fandango (Dona Francisquita) Teatro Argentino de La Plata; Farruca del Molinero (Manuel de Falla).

Очікувані результати: студент знає характерні ритми, позиції, пластику й техніку виконання; розуміє сценічну манеру та культуру виконання; вміє робити порівняльний аналіз.

Форма звітності – аналітичне дослідження (усне/письмове).

Оцінювання: 1 бал (відповідно до силабусу дисципліни).

Рекомендована література:

1. Бондаренко Л., Бердовський О. Танцювальні композиції та етюди танців народів світу: Ч. 1, 2. Київ: Музична Україна, 1975.
2. Вакулєнко О.М. Інтерпретація іспанського танцю в сценічній хореографії Антоніо Гадеса // Вісник національної академії керівних кадрів культури і мистецтв: наук. журнал. 2023. № 1. С. 197–202.
3. Гольдрич О. Хореографія. Основи хореографічного мистецтва. Основи композиції танцю: навч. посіб. Львів: Край, 2003. 160 с.
4. Зайцев Є., Колесниченко Ю. Основи народно-сценічного танцю: навч. посіб. Вид. 3-тє, переробл. та допов. Вінниця: Нова книга, 2009. 413 с.
5. Колногузенко Б.М. Хореографічна композиція: метод. посіб. Харків: ХДАК, 2018. 207 с.
6. Легка І.П. Танці народів світу: метод. рекомендації. Рівне: РДГУ, 2013. 35 с.
7. Сластіна Є.Ю. Особливості іспанської хореографії XV–XVIII ст. Культура України. 2020. Вип. 67. С. 157–165.
8. Шевчук О.Ю., Легка І.П. Рецепція іспанського танцю в постановках сучасних хореографів // Вісник національної академії керівних кадрів культури і мистецтв: наук. журнал. 2025. № 1. С. 282–287.

Тема 12. Сильові домінанти польського характерного танцю: історичні витоки та сучасні сценічні інтерпретації.

Відповідає темі 25 силабусу дисципліни.

Обсяг самостійної роботи: 6 год.

Мета: *сформувати здатність аналізувати стильові домінанти польського характерного танцю, визначати їх*

історичні витоки та особливості сучасних сценічних інтерпретацій.

Завдання:

1. Дослідити історичні традиції польського народного танцю.
2. Розкрити характерні елементи: акценти, ритм, пластика, костюм.
3. Описати стильові, характерні особливості кожного танцю.
4. Порівняти автентичну та академічну манеру.
5. Проаналізувати сценічні приклади Державного ансамблю пісні і танцю «Mazowsze» та Національного ансамблю пісні і танцю «Slask».

Рекомендації щодо виконання завдання:

- уважно працювати з ритмічними малюнками;
- використати репертуар ансамблів «Mazowsze», «Slask», сучасних театрів танцю;
- дослідити характер та манеру виконання хореографічної лексики танців: Мазур, Оберек, Куявяк та розпізнати сплав цих характерних особливостей в академічній «Мазурці»;
- порівняти з українськими танцями для розуміння характерних відмінностей.

Рекомендації щодо відеоматеріалів: Державний народний ансамбль пісні і танцю Польщі «Mazowsze» («Mazowsze» State Song and Dance Ensemble); Національний ансамбль пісні і танцю Польщі «Slask» («Slask» Polish National Song and Dance Ensemble), Мазурка з балету «Коппелія» (Лео Деліб).

Очікувані результати: студент знає основні польські танці – мазур, краков'як, куявяк, оберек, полонез; розуміє їхню стилістику; може охарактеризувати специфіку сучасних постановок.

Форма звітності – аналітичне дослідження (усне/письмове).

Оцінювання: 1 бал (відповідно до силабусу дисципліни).

Рекомендована література:

1. Бондаренко Л., Бердовський О. Танцювальні композиції та етюди танців народів світу: Ч. 1, 2. Київ: Музична Україна, 1975.
2. Гольдрич О. Хореографія. Основи хореографічного мистецтва. Основи композиції танцю: навч. посіб. Львів: Край, 2003. 160 с.
3. Зайцев Є., Колесниченко Ю. Основи народно-сценічного танцю: навч. посіб. Вид. 3-тє, переробл. та допов. Вінниця: Нова книга, 2009. 413 с.
4. Колногузенко Б.М. Види мистецтва хореографії: методич. посіб. Харків: ХДАК, 2009. 140 с.
5. Куценко С.В. Теорія і методика народно-сценічного танцю: навч.-мет. посіб. Умань: ФОП Жовтий О.О., 2015. 438 с.
6. Легка І.П. Теорія народно-сценічного танцю: метод. рекомен. Рівне: РДГУ, 2013. 31 с.
7. Чернишова А.М. Теорія та методика народно-сценічного танцю: конспект лекцій з навчальної дисципліни. Житомир: ЖДУ ім. І.Франка, 2018. 124 с.
8. Shevchuk Olha. Elements of choreography at the academization of Polish folk-stage dance. GLOBAL PROSPERITY 2023 VOLUME 3 ISSUE 1 (p/ 34-41).

Тема 13. Особливості сценічної інтерпретації ромського танцю як репрезентації культурної ідентичності.

Відповідає темі 26 силабусу дисципліни.

Обсяг самостійної роботи: 6 год.

Мета: сформувані здатність аналізувати сценічну інтерпретацію ромського танцю як засобу репрезентації культурної ідентичності з урахуванням етичних та художніх принципів.

Завдання:

1. Описати традиційну манеру ромського танцю, особливості музичної традиції та роль імпровізації.
2. Дослідити регіональні відмінності циганського танцю (Румунія, Іспанія, Угорщина, Україна).

3. Проаналізувати сценічні інтерпретації в театрах і ансамблях.

4. Окреслити питання репрезентацій й етичності.

5. Розробити схему: автентика та сценічна адаптація.

Рекомендації щодо виконання завдання:

• *використовувати етнографічні та культурологічні джерела, а не тільки хореографічні;*

• *спиратись на відеоматеріали автентичних виступів (польові записи, фестивалі, сімейні традиції);*

• *звертати увагу на емоційний та культурний коди;*

• *усвідомити різницю між автентичним та сценічним виконанням;*

• *уникати узагальнень – культура ромів має великий внутрішній регіональний поділ (Балкани, Угорщина, Румунія, Іспанія, Україна та ін.);*

• *додати порівняння щонайменше двох регіональних манер;*

• *уникати стереотипів і поважати культуру ромів.*

Рекомендації щодо відеоматеріалів: закарпатські ромські спільноти (фольклорні відеозаписи); роми Львівщини – польові записи; Шоу-театр циганської пісні і танцю «Табір»; балет «Есмеральда» (Цезар Пуні).

Очікувані результати: студент розуміє етнокультурні основи ромського танцю; може визначити характерні технічні та стилістичні ознаки автентичної традиції; здатен проаналізувати процеси сценізації та трансформації танцю; усвідомлює ризики стерео типізації та значення коректної репрезентації культури.

Форма звітності – аналітичне дослідження (усне/письмове).

Оцінювання: 1 бал (відповідно до силабусу дисципліни).

Рекомендована література:

1. Володько В. Методика викладання народно-сценічного танцю: навч.-мет. посіб. 2-ге вид., переробл. Київ: ДАККІМ, 2007. 306 с.

2. Бондаренко Л., Бердовський О. Танцювальні композиції та етюди танців народів світу: Ч. 1, 2. Київ: Музична Україна, 1975.

3. Гольдрич О. Хореографія. Основи хореографічного мистецтва. Основи композиції танцю: навч. посіб. Львів: Край, 2003. 160 с.

4. Зайцев Є., Колесниченко Ю. Основи народно-сценічного танцю: навч. посіб. Вид. 3-тє, переробл. та допов. Вінниця: Нова книга, 2009. 413 с.

5. Колногузенко Б.М. Види мистецтва хореографії: методич. посіб. Харків: ХДАК, 2009. 140 с.

6. Легка І.П. Теорія народно-сценічного танцю: метод. рекомен. Рівне: РДГУ, 2013. 31 с.

7. Чернишова А.М. Теорія та методика народно-сценічного танцю: конспект лекцій з навчальної дисципліни. Житомир: ЖДУ ім. І.Франка, 2018. 124 с.

8. Щербатюк О. Особливості діяльності етнонаціональних груп інтересів на Закарпатті. // Науковий вісник Чернівецького університету. Історія. Політичні науки. Міжнародні відносини. 2014. Вип. 684-685. С. 198–204.

Рекомендації щодо перегляду відеозразків

Спадщина народно-сценічного танцю в репертуарах професійних ансамблів народного танцю.

1. Національний заслужений академічний ансамбль танцю України ім. Павла Вірського.

2. Національний заслужений академічний український народний хор України ім. Григорія Верьовки.

3. Заслужений академічний Ансамбль пісні і танцю Збройних Сил України.

4. Державний заслужений академічний Закарпатський народний хор.

5. Івано-Франківський національний академічний Гуцульський ансамбль пісні і танцю «Гуцулія».

6. Державний академічний Волинський народний хор.

7. Державний академічний ансамбль народного танцю Молдови «ЖОК».

8. Державний народний ансамбль танцю Угорщини.
9. Державний народний ансамбль пісні і танцю Польщі «Mazowsze».
10. Національний ансамбль пісні і танцю Польщі «Slask».
11. Державний ансамбль пісні і танцю Грузії «Kutaisi».
12. Національний балет Грузії «Sukhishvili».
13. Професійний ансамбль народних танців і пісень Хорватії «LADO».
14. Національний балет Іспанії.
15. Державний ансамбль народної пісні і танцю Болгарії ім. Філіпа Кутева.
16. Національний фольклорний ансамбль Болгарії «Булгаре».
17. Національний ансамбль народного танцю Словаччини «Sluk».
18. Національний ансамбль народного танцю Словаччини «Lucnica».
19. Національний професійний ансамбль Румунії (Nransilvania) «Baia Mare».
20. Фольклорний балет Мексики.

Рекомендована література (основна, допоміжна)

Основна:

1. Аксьонова І.Ю. Танцювальна лексика Поліського краю: навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. Рівне: О.Зень, 2012. 171 с.
2. Бігус О.О. Народнo-сценічна хореографія Прикарпатського регіону: монографія. Київ: Ліра-К, 2015. 180 с.
3. Бондаренко Л., Бердовський О. Танцювальні композиції та етюди танців народів світу: Ч. 1, 2. Київ: Музична Україна, 1975.
4. Володько В. Методика викладання народно-сценічного танцю: навч.-мет. посіб. 2-ге вид., переробл. Київ: ДАКККІМ, 2007. 306 с.
5. Василенко К.Ю. Лексика українського народно-сценічного танцю. Київ: Мистецтво, 1996. 494 с.
6. Василенко К. Український танець: Підручник. Київ: ІПКГІК, 1997. 282 с.

7. Верховинець В.М. Теорія українського народного танцю. 5-те вид., доп. Київ: Муз. Україна, 1990. 150 с.
8. Гакман А.В. Основи біомеханіки руху: навч. посіб. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2019. 144 с.
9. Гуменюк А. Українські народні танці / за ред. П.П. Вірського. Київ: Наукова думка, 1969. 610 с.
10. Гордєєва О.Ю. Теорія та методика викладання народно-сценічного танцю (вправи біля станка – 1-3 рік навчання): навч.-мет. посіб. Рівне: РДГУ, 2015. 183 с.
11. Гордєєва О.Ю. Теорія та методика викладання народно-сценічного танцю (вправи біля станка – 1-4 рік навчання): навч.-мет. посіб. Рівне: РДГУ, 2018. 217 с.
12. Гольдрич О. Хореографія. Основи хореографічного мистецтва. Основи композиції танцю: практич. посіб. Львів: Край, 2003. 160 с.
13. Герасимчук Р.П. Народні танці українців Карпат. Бойківські і лемківські танці: монографія. Львів: Ін-т народознавства НАНУ, 2008. 320 с.
14. Герасимчук Р.П. Народні танці українців Карпат. Гуцульські танці: монографія. Львів: Ін-т народознавства НАНУ, 2008. 608 с.
15. Етнографічні групи українців Карпат. Бойки / НАН України, Ін-т народознавства; за наук. ред. і уклад. С. Павлюка. Харків: Фоліо, 2020. 574 с.
16. Зайцев Є., Колесниченко Ю. Основи народно-сценічного танцю: навч. посіб. Вид. 3-тє, переробл. та допов. Вінниця: Нова книга, 2009. 413 с.
17. Зубатов С.Л. Методика викладання українського народно-сценічного танцю. Київ, 2020. 376 с.
18. Камін В.О. Народнo-сценічний танець: груповий розподіл вправ біля станка: навч. посіб. Київ: ДАКККІМ, 2008. 151 с.
19. Колногузенко Б.М. Види мистецтва хореографії: методич. посіб. Харків: ХДАК, 2009. 140 с.
20. Колногузенко Б. Історія і теорія українського фольклорного та народно-сценічного танцю: програма та навч.-метод. матеріали. Харків: ХДАК, 2009. 26 с.

21. Колногузенко Б.М. Хореографічна композиція: метод. посіб. Харків: ХДАК, 2018. 207 с.
22. Куценко С.В. Теорія і методика народно-сценічного танцю: навч.-метод. посіб. Умань: ФОП Жовтий О.О., 2015. 438 с.
23. Козирева А.А., Бурлей Л.О. Історія українського народного танцю: мет. посіб. Краматорськ: ДОНМЦК, 2020. 58 с.
24. Кінезіологія танцю: колективна монографія / за ред. О.А. Плахотнюка. Львів: СПОЛОМ, 2020. 244 с.
25. Литвиненко В.А. Зразки народної хореографії: підручник. Київ: Альтерпрес, 2008. 468 с.
26. Легка І.П. Теорія народно-сценічного танцю: метод. рекомендації. Рівне: РДГУ, 2019. 31 с.
27. Легка І.П. Танці народів світу: метод. рекомендації. Рівне: РДГУ, 2013. 35 с.
28. Лісовська Н.Ю. Теорія і методика народно-сценічного танцю: навч.-метод. посіб. Вид. 2-ге допов. Одеса: ПНПУ ім. К.Д. Ушинського, 2021. 178 с.
29. Маркевич Л.А. Мистецтво балетмейстера: навч.-метод. посіб. Рівне: вид. О.Зень, 2019. 164 с.
30. Нариси до історії українського народного танцю / уклад. В.К. Купленник. Київ: ІЗМН ВІПОЛ, 1997. 63 с.
31. Неофіта М.М. Хореографічне мистецтво України: навч. метод. посіб. Дрогобич: Коло, 2020. 108 с.
32. Подлесний С.В. Біомеханіка: конспект лекцій. Краматорськ: ДДМА, 2019. 104 с.
33. Стасько Б.В. Хореографічне мистецтво Івано-Франківщини: монографія. Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 2004. 309 с.
34. Станішевський Ю.О. Національний академічний театр опери та балету України ім. Т. Шевченка: історія і сучасність. Київ: Муз. Україна, 2002. 734 с.
35. Традиційно-побутові танці України: Хрестоматія. Рівне: Волин. Обереги. 2019. 280 с.
36. Чернишова А.М. Теорія та методика народно-сценічного танцю: конспект лекцій з навчальної дисципліни. Житомир: ЖДУ ім. І. Франка, 2018. 124 с.
37. Чепалов О.І. Хореологія: ст. та лекції. Київ: Видавництво Ліра, 2003. 228 с.

38. Чепалов О.І. Хореографічний театр Західної Європи ХХ ст.: монографія. Харків: ХДАК, 2007. 344 с.
39. Шевченко В. Мистецтво балетмейстера в народно-сценічній хореографії: навч.-мет. посіб. Київ: ДАКККіМ, 2006. 184 с.
40. Шариков Д.І. Мистецтвознавча наука хореологія як феномен художньої культури. Ч. 1. Філософія балету та онтологія танцю: монографія. Київ: КіМУ, 2013. 204 с.

Допоміжна:

1. Афоніна О.С. Музична основа сучасних українських балетів // Вісник національної академії керівних кадрів культури і мистецтв: наук. журнал. Київ, 2020. № 3. С. 121–126.
2. Аксютіна В.В. Музика в українському балеті як музикознавча проблема: досвід та перспективи вивчення. URL: <https://journals.urau.ua/visnyknakkkim/article/view/244491> (дата звернення: 14.12.2025).
3. Благоева Т.О. Дослідження етапів професіоналізації народно-сценічної хореографії в історико-культурній динаміці // Science Rise: Pedagogical Education. Харків, 2017. Вип. 7. С. 36–40.
4. Буковинський танець / М. Поморянський, Я. Мураховський, Т. Сулятицький, М. Пупченко. Чернівці: Букрек, 2007. 206 с.
5. Вакуленко О.М. Інтерпретація іспанського танцю в сценічній хореографії Антоніо Гадеса // Вісник національної академії керівних кадрів культури і мистецтв: наук. журнал. 2023. № 1. С. 197–202.
6. Вериківська І.М. Становлення української радянської сценографії. Київ: Наук. думка, 1981. 208 с.
7. Верховинець В. Теорія народного українського танка. 2-ге вид., поширене. Полтава, 1920. 71 с.
8. Вадянова Н.В., Чернець В.Г., Шульгіна В.Д. Мистецько-педагогічна школа діяча української культури Мирослава Вантуха: наукове видання. Київ: НАКККіМ, 2012. 152 с.
9. Вернигор Ю.В., Досенко Є.І. Вірський Павло: життєвий і творчий шлях Вінниці: Нова Книга, 2012. 320 с.

10. Володько В. Народно-сценічний танець як один із основних засобів виразності хореографічного мистецтва // Стан народної хореографії в Україні та перспективи її розвитку: матеріали наук.-практ. конф., Київ, 28 лют. 2002 р. Київ, 2002. С. 71–77.
11. Вірський П. [життєвий і творчий шлях] / упоряд.: Ю.В. Вернигор, Є.І. Досенко. Вінниця: Нова Книга, 2012. 320 с.
12. Вірський П. У вихорі танцю. Київ: Мистецтво, 1977. 85 с.
13. Вакуленко О.М. Інтерпретація іспанського танцю в сценічній хореографії Антоніо Гадеса // Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв: наук. журнал. 2023. № 1. С. 197–202.
14. Видатні майстри хореографічного мистецтва: біогр. покажч. / уклад.: Н.М. Корисько. Київ: ДАКККиМ, 2003. 18 с.
15. Владимірова Н.В. Історія театру Західної Європи і США: посібник для вищих навчальних закладів культури і мистецтв. Київ: 2024, 203 с.
16. Василенко З. Фольклористична діяльність М.В. Лисенка / за заг. ред. М.М. Гордійчука. Київ: Наук. думка, 1972. 186 с.
17. Верховинець Я. Відродження школи народного танцю Василя Верховинця. Народна творчість та етнографія. 1992. № 1. С. 40–46.
18. Григор'єв Г. Збірник українських народних танців. Київ: Центр. Будинок народної творчості УРСР, 1957. 96 с.
19. Гуменюк А. Народне хореографічне мистецтво України. Київ: Вид-во АН УРСР, 1963. 235 с.
20. Гутник І.М. Стилiзація у професійному народному хореографічному мистецтві сучасності// Вісник Національної академії керівних кадрів. Київ, 2019. Вип. 2. С. 356–360.
21. Гуров В.Б. Форми збагачення українського народно-сценічного танцю // Особливості роботи хореографа в сучасному соціокультурному просторі: матеріали I Всеукр. наук.-творч. конф. / Нац. акад. кер. кадрів культури і мистецтв. Київ, 2013. С. 59–63.
22. Гузун Т., Гузун М. Здобутки українського хореографічного мистецтва в 30-70 рр. XX століття. // Вісник Житомирського державного університету. 2010. Вип. 52. С. 106–109.

23. Демків Д., Чуперчук Я. Феномен гуцульської хореографії. Коломия: Поліграфічне товариство «Вік», 2001. 168 с.
24. Енциклопедія Українознавства / за ред. В. Кубійович, З. Кузеля. Мюнхен, Нью-Йорк: Молодіжне життя, 1949-52. Т. 2. 1230 с.
25. Загайкевич М.П. Драматургія балету. Київ: Наукова думка, 1978. 256 с.
26. Загайкевич М.П. «Лісова пісня» балет М. Скорульського. Київ: Державне видавництво «Мистецтво», 1963. 50 с.
27. Карандєєва О.І. Чоловічий танець у балетному театрі України середини XX – початку XXI століть: автореф. дис... канд. мистецтвознавства: 26.00.01. Київ, 2021. 15 с.
28. Козинко Л.П. Елементи фольклорної хореографії в сучасному балетному театрі України. URL: <http://www.etnolog.org.ua> (дата звернення: 17.12.2025).
29. Кривохижа А.М. Гармонія танцю: метод. посіб. з викл. Курсу «Мистецтво балетмейстера». Кіровоград, 2003. 144 с.
30. Корисько Н.М. Зарубіжний балетний театр від витоків до середини XVIII століття: мет. рекомендації. Київ: НАКККиМ, 2003. 25 с.
31. Косаковська Л.П. Хореографічна лексикологія: динаміка формування теоретичних засад // Актуальні проблеми розвитку українського мистецтва: культурологічний, мистецтвознавчий, педагогічний аспекти. Луцьк, 2022. С. 112–114.
32. Кіндер К. Р. Семантика пластичних символів народної танцювальної культури українців: дис... канд. мистецтвознавства: 17.00.01. Київ, 2007. 179 с.
33. Козинко Л.Л. Традиції Фольклорної культури в сучасному народно-сценічному танці та балетному театрі України: автореф. дис... канд. мистецтвознавства: 26.00.01. Київ, 2012. 18 с.
34. Кокуленко Б.Г. Фольклорні традиції в народно-сценічному танцювальному мистецтві Кіровоградщини: автореф. дис... канд. мистецтвознавства: 26.00.01. Київ, 2010. 20 с.
35. Квецько А.Р. Специфіка постановки народно-сценічного танцю як вплив на розвиток творчої особистості. The Scientific Heritage. 2021. № 71. С. 7–9.

36. Кривохижа А.М. Роздуми про мистецтво танцю. Кіровоград: Центральнотрактор. вид-во, 2012. 172 с.

37. Кирильчук Н.П. Народнотсценічний екзерсис як засіб формування професійних навичок майбутніх фахівців-хореографів // Вісник ЛНУ імені І.Франка: Зб. наук. праць. Львів, 2014. Вип. 14. С. 131–136.

38. Лапутін А.М. Біомеханічні основи техніки фізичних вправ. Київ: Науковий світ, 2001. 201 с.

39. Легка С.А. Українська народна хореографічна культура ХХст.: автореф. дис. на здобуття наук. ступ. канд. іст. наук: 17.00.01. Київ, 2003. 22 с.

40. Литвиненко В. А. Трансформація української народної хореографії та її концептуалізація в театрі танцю Павла Вірського: дис... канд. мистецтвознавства: 26.00.01. Київ, 2017. 245 с.

41. Мерлянова О.А., Пелипенко Є.О. Етнічна хореографічна культура Полісся // Молодий вчений. 2018. №7 (59). С. 37–40.

42. Мерлянова А. Жіночі танці в українській народній хореографії: автореф. дис... канд. мистецтвознавства: 26.00.01. Київ, 2009. 19 с.

43. Мазур Н. Золоті сторінки українського балетного театру // Український театр. 2002. № 4–5. С. 12–14.

44. Мазур В. Вплив рухової активності на організм людини // Вісник Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини. Кам'янець-Подільський, 2016. Вип. 5. С. 256–264.

45. Мостова І.С. Художньо-мистецькі аспекти ідентифікації народних танців Слобожанщини в контексті соціокультурного розвитку регіону: автореф. дис... канд. мистецтвознавства: 26.00.04. Харків, 2019. 19 с.

46. Мікулінська О. Деякі аспекти здоров'язберігаючого потенціалу хореографії // Теоретико-методологічні, медико-біологічні аспекти в хореографії та спорті. Львів: СПОЛОМ, 2016. С. 10–19.

47. Манелюк Е.В., Манелюк Д.І. Танец: навч.-метод. посіб. Рівне: РДГУ, 2015. 224 с.

48. Матвієнко Т. М'язова втома: фактори розвитку та шляхи корекції // Фізіологічний журнал. Київ: 2017. № 63. С. 95–104.

49. Митці України. Енциклопедичний довідник / за ред. А.В. Кудрицького. Київ: «Українська енциклопедія» ім. М.П. Бажана, 1992. 848 с.

50. Рой Є.Є. Становлення і розвиток народнотсценічного танцювального мистецтва як складника хореографічної культури // Актуальні проблеми історії, теорії та практики художньої культури: зб. наук. пр. Київ, 2015. Вип. 34. С. 109–117.

51. Решетило В. Театр танцю Вадима Єлізарова. Київ: АДЕФ-Україна, 2008. 272 с.

52. Рудницька О.П. Українське мистецтво у полікультурному просторі: навч. посіб. Київ: ЕксОб, 2000. 208 с.

53. Полятикін М.А. Народні танці Волині і Волинського Полісся у записях. Луцьк: Волин. обл. друк, 2005. 108 с.

54. Пісклова І. Особливості обробки танцювального фольклору (на прикладі сучасних постановок) // Народна творчість та етнологія. 2015. № 5. С. 64–70.

55. Пісклова І. Стан та дослідження танцювального фольклору Слобожанщини // Вісник Львівської національної академії мистецтв: зб. наук. пр. Львів, 2013. Вип. 24. С. 156–166.

56. Середюк О.М. Український рік. Історія, традиції, звичаї, обряди: Науково-популярне видання. Київ: ФОП Стебляк, 2021. 384 с.

57. Семенова Н. Феномен української національної балетної вистави в контексті європейської хореографічної культури // Хореографічна освіта і мистецтво України в контексті європейських і світових тенденцій: матер. всеукр. наук.-практ. конф. Київ, 2017. С. 94–98.

58. Семенова Н.М. Феномен української національної балетної вистави: аналіз досліджень // Культура України. Харків, 2011. Вип. 35. С. 207–216.

59. Семенова Н.М. Генеза та розвиток українських національних балетних вистав у першій половині ХХ ст. // Культура України. Харків, 2012. Вип. 36. С. 170–178.

60. Семенова Н.М. Принципи балетмейстерської творчості Павла Вірського та їх вплив на розвиток українського балетного театру // *Культура України*. Харків, 2014. Вип. 45. С. 156–165.

61. Сластіна Є.Ю. Особливості іспанської хореографії XV–XVIII ст. *Культура України*. 2020. Вип. 67. С. 157–165.

62. Станішевський Ю.О. Балетний театр України: 225 р. історії / відп. ред. Т.О. Швачко. Київ: Музична Україна, 2003. 438 с.

63. Таранцева О.О. Становлення та розвиток національної народно-сценічної хореографії // *Зб. наук. пр. Педагогічні науки*. Херсон, 2020. № 90. С. 119–123.

64. Троценко Л. Проблеми стомлюваності і працездатності у процесі фізичних навантажень. URL:

http://www.rusnauka.com/15_NPN_2013/Sport/4_138778.doc.htm (дата звернення 10.12.03.2025).

65. Терещенко А. Львівський державний академічний театр опери та балету імені Івана Франка. Київ: Музична Україна, 1989. 208 с.

66. Туркевич В. Хореографічне мистецтво України в персоналіях. Київ: Інтеграл, 1999. 224 с.

67. Тимчула А.В. Народне хореографічне мистецтво українців Закарпаття другої половини XX – початку XXI століття: автореф. дис... канд. мистецтвознавства: 26.00.01. Київ, 2021. 16 с.

68. Туягіна Н. Мирослав Вантух: ансамбль Вірського. Національна легенда українського танцю. Київ: ФОП Мазур Андрій Володимирович, 2023. 96 с.

69. Фриз П. Українські хореографічні традиції як відображення соціокультурного досвіду // *Молодь і ринок*. 2018. № 8. С. 71–75.

70. Чуприна П.Я. Творча діяльність Національного академічного театру опери та балету України ім. Т.Г. Шевченка в контексті розвитку української художньої культури (1991–2001): дис... канд. мистецтвознавства: 17.00.01. Київ, 2005. 192 с.

71. Шариков Д.І. Теорія і історія хореографічної культури – «хореологія» як мистецтвознавча наука // *Вісник Львівського*

університету. Серія: Мистецтвознавство: зб. наук. пр. Львів, 2012. Вип. 11. С. 261–266.

72. Шариков Д. Стилiстичні різновиди народного танцю в світі // *Вісник ЛНУ ім. І. Франка*. Серія мист-во: Зб. наук. праць. Львів, 2014. Вип. 14. С. 110–119.

73. Шумицька К.О. Розвиток українського народного танцю: від фольклорних традицій до авторської сценографії // *Сучасні стратегії розвитку хореографічної освіти: матеріали II Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю* (м. Умань, 16–17 трав. 2015 р.). Умань, 2015. С. 112–114.

74. Шабаліна О. Автентичний рух у сучасному хореографічному мистецтві // *Вісник Львівського університету*. Серія: Мистецтвознавство: зб. наук. пр. Львів, 2015. Вип. 16, Ч. 2. С. 171–178.

75. Шабаліна О. Розвиток українського хореографічного мистецтва на початку XX ст.: джерела та тенденції // *Вісник Львівської національної академії мистецтв*: зб. наук. пр. Львів, 2016. Вип. 28. С. 263–273.

76. Шевчук О.Ю., Легка І.П. Локальний аспект в українському танці як чинник індивідуалізації хореографічної мови // *Зб. наук. пр. Культура України*. Харків, 2024. № 86. С. 89–95.

77. Шевчук О.Ю., Легка І.П. Рецепція іспанського танцю в постановках сучасних хореографів // *Вісник національної академії керівних кадрів культури і мистецтв*: наук. журнал. 2025. № 1. С. 282–287.

78. Шевчук О.Ю., Манелюк Е.В., Манелюк Д.І. Варіативність балетмейстерських прийомів у постановці народно-сценічного танцю в контексті специфіки роботи з дитячим хореографічним колективом // *Вісник національної академії керівних кадрів культури і мистецтв*: наук. журнал. Київ, 2025. № 2. С. 331–336.

79. Шаповал О.В. Творча діяльність балетмейстера А.Ф. Шекери в контексті історії української хореографічної культури 60–90 рр. XX ст.: дис... канд. мистецтвознавства: 17.00.01. Київ, 2006. 196 с.

80. Щербатюк О. Особливості діяльності етно-національних груп інтересів на Закарпатті. // Науковий вісник Чернівецького університету. Історія. Політичні науки. Міжнародні відносини. 2014. Вип. 684–685. С. 198–204.

81. Shevchuk Olha. Elements of choreography at the academization of Polish folk-stage dance. GLOBAL PROSPERITY 2023 VOLUME 3 ISSUE 1 (p/ 34-41).

Для нотаток:

Інформаційні (інтернет) ресурси

1. Для інформаційного забезпечення вступники можуть використовувати посилання на електронні адреси спеціальних веб-сайтів:

2. Теорія та методика викладання українського народно-сценічного танцю <https://mybook.biz.ua>

3. Історія костюма – [www.myukraine.info /uk/](http://www.myukraine.info/uk/), www.culture/ethnography/costumes

4. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського <http://nbuv.gov.ua>

5. Національна академія педагогічних наук <http://naps.gov.ua/>

6. Сайт наукової бібліотеки Рівненського державного гуманітарного університету <http://library.rshu.edu.ua/>

7. Сайт Міністерства освіти і науки України. <https://mon.gov.ua/ua>

Навчальне видання

**ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ З
ДИСЦИПЛІНИ «МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ
НАРОДНО-СЦЕНІЧНОГО ТАНЦЮ»**

Для здобувачів вищої освіти
другого (магістерського) рівня

Укладач:

Шевчук О.Ю., Легка І.П.

Комп'ютерний макет та верстка:

Федорук Л.М.

Формат 60x90 1/16. Папір офсетний.
Підписано до друку 27.01.2026 р.
Ум. др. арк. 2,0. Гарнітура Time New Roman.

*Віддруковано у відділі
інформаційного та технічного забезпечення
Рівненського державного гуманітарного університету
33028, м. Рівне, вул. С. Бандери, 12*